

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia2009 r.

w sprawie przyjmowania cudzoziemców do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek oraz organizacji dodatkowej nauki języka polskiego i nauki języka i kultury kraju pochodzenia oraz dodatkowych zajęć wyrównawczych dla cudzoziemców

Na podstawie art. 94a ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki i tryb przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, w tym szkół artystycznych, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek;
- 2) wysokość odpłatności za naukę w publicznych szkołach policealnych, szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych, szkołach artystycznych, zakładach kształcenia nauczycieli i placówkach oraz sposób wnoszenia opłat;
- 3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o których mowa w art. 94a ust. 4 i 4b-5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 56, poz. 458.

- 4) wysokość stypendium dla osób niebędących obywatelami polskimi, które korzystają z nauki jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszona.

§ 2. 1. Osoby niebędące osobami polskimi, zwane dalej „cudzoziemcami”, są przyjmowane do publicznych przedszkoli, szkół, w tym szkół artystycznych, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek na warunkach i w trybie dotyczących obywateli polskich, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dyrektor szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub placówki przyjmuje i kwalifikuje cudzoziemca do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr na podstawie:

- 1) świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu wydanego przez szkołę za granicą, potwierdzającego, że cudzoziemiec uczęszczał do szkoły za granicą;
- 2) sumy lat nauki szkolnej ucznia;
- 3) zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia nauki w danym typie szkoły lub w placówce.

3. Jeżeli cudzoziemiec nie może przedłożyć dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, lub gdy przyjmowanie uczniów do szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub placówki odbywa się na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, zostaje on przyjęty do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr na podstawie przeprowadzonego egzaminu wstępnego, sprawdzianu wiedzy lub badania przydatności.

§ 3. 1. Cudzoziemcy podejmujący naukę w publicznych szkołach policealnych, szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych, szkołach artystycznych, zakładach kształcenia nauczycieli i placówkach na warunkach odpłatności wnoszą opłatę za każdy rok nauki w wysokości nie niższej niż planowany koszt kształcenia, która nie może wynosić mniej niż:

- 1) w szkole policealnej oraz zakładzie kształcenia nauczycieli i placówce - równowartość 1.500 euro;
- 2) w szkole muzycznej i plastycznej - równowartość 3.000 euro;

3) w szkole baletowej, szkole sztuki cyrkowej, szkole policealnej oraz szkole pomaturalnej bibliotekarskiej i animatorów kultury - równowartość 4.500 euro.

2. W pierwszym roku nauki opłaty, o których mowa w ust. 1, podwyższa się o równowartość 200 euro.

3. Za okres nauki trwającej krócej niż rok szkolny opłatę nalicza się proporcjonalnie do faktycznego czasu trwania nauki.

4. Wysokość opłat, o których mowa w ust 1, ustala organ prowadzący szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub placówkę.

5. W przypadku trudnej sytuacji materialnej cudzoziemca, podejmującego naukę na warunkach odpłatności, organ prowadzący szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub placówkę, na wniosek cudzoziemca lub jego rodziców albo opiekunów, może obniżyć opłatę, o której mowa w ust 1, lub zwolnić z niej całkowicie.

§ 4. 1. Opłaty za naukę, o których mowa w § 3 ust. 1, są wnoszone za cały rok szkolny lub okres nauki trwającej krócej niż rok szkolny, w terminie do dnia rozpoczęcia nauki.

2. W uzasadnionych przypadkach organ prowadzący szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub placówkę może przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w dwóch ratach, za pierwsze i drugie półrocze.

3. Opłaty za naukę są wnoszone na rachunek bieżący - subkonto dochodów organu prowadzącego szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub placówkę, w przeliczeniu na złote polskie według kursu średniego euro w Narodowym Banku Polskim w dniu wpłaty.

4. Opłaty za naukę nie podlegają zwrotowi za rok szkolny lub okres nauki, w którym cudzoziemiec został skreślony z listy uczniów lub słuchaczy albo zrezygnował z nauki, chyba że rezygnacja nastąpiła z powodów zdrowotnych potwierdzonych zaświadczeniem lekarskim lub z innych ważnych przyczyn losowych.

§ 5. 1. Dla cudzoziemców oraz obywateli polskich, podlegających obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, organ prowadzący szkołę lub placówkę organizuje w szkole lub placówce dodatkową, bezpłatną naukę języka polskiego w formie dodatkowych lekcji języka polskiego.

2. Obywatel polski, o którym mowa w ust. 1, może korzystać z uprawnienia do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego zorganizowanej w formie, o której mowa w ust. 1, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy, zgodnie z organizacją roku szkolnego w szkole lub placówce.

3. Dodatkowa, bezpłatna nauka języka polskiego prowadzona jest indywidualnie lub grupowo w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie wyższym niż 2 godziny lekcyjne tygodniowo.

4. Tygodniowy rozkład oraz wymiar godzin lekcyjnych, o których mowa w ust. 3, ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę lub placówkę, dyrektor szkoły lub placówki, w której jest organizowana dodatkowa, bezpłatna nauka języka polskiego.

§ 6. 1. Dla cudzoziemców oraz obywateli polskich, o których mowa w § 5 ust. 1, w odniesieniu do których nauczyciel prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne z danego przedmiotu nauczania stwierdzi konieczność uzupełnienia różnic programowych z tego przedmiotu, organ prowadzący szkołę lub placówkę organizuje w szkole lub placówce dodatkowe zajęcia wyrównawcze z tego przedmiotu, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze z danego przedmiotu nauczania są organizowane w formie dodatkowych lekcji w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo.

3. Uprawnienie do korzystania z dodatkowych zajęć wyrównawczych przysługuje nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy, zgodnie z organizacją roku szkolnego w szkole lub placówce.

4. Nie organizuje się dodatkowych zajęć wyrównawczych z techniki, plastyki, muzyki i wychowania fizycznego.

5. Tygodniowy rozkład dodatkowych zajęć wyrównawczych ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę lub placówkę, dyrektor szkoły lub placówki, w której są organizowane dodatkowe zajęcia wyrównawcze.

§ 7. Łączny wymiar godzin lekcyjnych dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, o której mowa w § 5 ust. 1, i dodatkowych zajęć wyrównawczych, o których mowa w § 6 ust. 1, nie może przekroczyć 5 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 8. 1. Zagraniczna placówka dyplomatyczna lub konsularna albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować naukę języka i kultury kraju pochodzenia cudzoziemców, jeżeli do udziału w tym kształceniu zgłoszonych zostanie w:

- 1) szkole podstawowej i gimnazjum na poziomie danej klasy - co najmniej 7 uczniów;
- 2) w szkole ponadgimnazjalnej na poziomie danej klasy - co najmniej 14 uczniów.

2. Łączny wymiar godzin nauki języka i kultury kraju pochodzenia cudzoziemców nie może przekroczyć 5 godzin lekcyjnych tygodniowo.

3. Dyrektor szkoły ustala dni tygodnia i godziny, w których może odbywać się w szkole nauka.

§ 9. 1. Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania może być przyznane cudzoziemcowi miesięcznie do wysokości:

- 1) dla uczniów szkół artystycznych, z zastrzeżeniem pkt 2, oraz wychowanków placówek - stanowiącej dwukrotność stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 90k ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) dla uczniów szkół policealnych, artystycznych szkół policealnych i szkół pomaturalnych bibliotekarskich i animatorów kultury oraz słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli - stanowiącej trzykrotność stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w pkt 1.

2. Stypendia, o których mowa w ust. 1, finansowane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

§ 10. 1. Stypendium, o którym mowa w § 9, może być obniżone w przypadku, gdy cudzoziemiec:

- 1) osiąga niezadowalające wyniki w nauce;
- 2) otrzymał poprawną lub nieodpowiednią ocenę zachowania na świadectwie szkolnym.

2. Stypendium, o którym mowa w § 9, może być zawieszona:

- 1) jeżeli cudzoziemiec podał nieprawdziwe informacje, na podstawie których zostało mu przyznane stypendium;
- 2) jeżeli cudzoziemiec nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej lub na semestr programowo wyższy;
- 3) jeżeli cudzoziemiec przebywa dłużej niż miesiąc poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) w okresie ferii letnich, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 5) z innych ważnych przyczyn.

3. Cudzoziemcy zamieszkali poza Europą mogą otrzymać stypendium w okresie ferii letnich, jeżeli przebywają w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek (Dz. U. Nr 131, poz. 1458).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 roku.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 94a ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) warunki i tryb przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, w tym szkół artystycznych, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek;
- 2) wysokość odpłatności za naukę w publicznych szkołach policealnych, szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych, szkołach artystycznych, zakładach kształcenia nauczycieli i placówkach oraz sposób wnoszenia opłat;
- 3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o których mowa w art. 94a ust. 4 i 4b-5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) wysokość stypendium dla osób niebędących obywatelami polskimi, które korzystają z nauki jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszane.

Przepis upoważniający zawarty w art. 94a ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty został zmieniony na podstawie ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458) i wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób nie będących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek (Dz. U. Nr 131, poz. 1458). Obecnie obowiązujące rozporządzenie reguluje:

- 1) warunki i tryb przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, w tym szkół artystycznych, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek;
- 2) wysokość odpłatności za naukę w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych, dotychczasowych szkołach ponadpodstawowych,

szkołach artystycznych, zakładach kształcenia nauczycieli i placówkach oraz sposób wnoszenia opłat;

- 3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego oraz języka i kultury kraju pochodzenia, o których mowa w art. 94a ust. 4 i 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) wysokość stypendium dla osób niebędących obywatelami polskimi, które korzystają z nauki jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszane.

Wprowadzone w projekcie najważniejsze zmiany - w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym uregulowanym rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek - wynikają z następujących przesłanek:

1) Ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw wprowadziła szersze otwarcie polskiego systemu oświaty dla osób niebędących obywatelami polskimi poprzez zapewnienie korzystania przez nich z nauki i opieki w publicznych przedszkolach oraz w publicznych szkołach i placówkach na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (art. 94a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty). Jednocześnie ustawodawca określił katalog cudzoziemców, którzy korzystają z nauki w publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych zakładach kształcenia nauczycieli i publicznych placówkach na warunkach dotyczących obywateli polskich (art. 94a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty), tj.:

- obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;
- osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;
- osoby, którym udzielono zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- osoby posiadające ważną Kartę Polaka;

- osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;
- osoby, którym nadano status uchodźcy oraz członkowie ich rodzin;
- osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;
- osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej oraz członkowie ich rodzin;
- osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;
- osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, 13 i 14 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.);
- członkowie rodzin osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy.

2) Ponadto ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw wprowadziła dla cudzoziemców oraz obywateli polskich słabo znających język polski ułatwienia w zakresie podejmowania nauki w polskim systemie edukacji poprzez:

- objęcie uprawnieniem do korzystania z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, obok cudzoziemców, również obywateli polskich, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki (art. 94a ust. 4b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty);
- umożliwienie cudzoziemcom i obywatelom polskim, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, korzystania z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania (art. 94a ust. 4c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

W § 2 projektu określa się warunki przyjmowania cudzoziemców do polskich szkół i placówek. Proponowany przepis przewiduje, że dyrektor szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub placówki przyjmuje i kwalifikuje cudzoziemca do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr na podstawie dokumentów, świadectwa (zaświadczenia), wydanego za granicą, lub innego dokumentu, z którego

wynikałoby, że cudzoziemiec uczęszczał do szkoły za granicą, na podstawie sumy lat nauki szkolnej ucznia.

Ze względu na przyjęcie przez ustawodawcę zasady, iż osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, korzystają z nauki i opieki na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, rozporządzenie określa wysokość odpłatności za naukę tylko w publicznych szkołach policealnych, szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych, szkołach artystycznych, zakładach kształcenia nauczycieli i placówkach. Wysokość odpłatności za naukę została uregulowana w § 3 projektu w sposób podobny jak w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek. W § 4 projektu określa się sposób wnoszenia opłat za naukę.

W związku z rozszerzeniem upoważnienia zawartego w art. 94a ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty o nową kategorię osób uprawnionych do korzystania z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, tj. o obywateli polskich, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, projekt rozporządzenia w § 5 reguluje sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego również dla tej kategorii osób.

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, nowe rozwiązania zawarte w § 6 projektu rozporządzenia dotyczą określenia sposobu organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania dla osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki. W § 7 projektu rozporządzenia uwzględnia się maksymalny łączny tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego i dodatkowych zajęć wyrównawczych.

Przepisy dotyczące sposobu organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia cudzoziemców, z uwzględnieniem wymiaru godzin zajęć i minimalnej liczby osób, dla których organizuje się tę naukę, zawarte w § 8 projektu rozporządzenia, nawiązują do rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Ministra

Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579). Przepisy dotyczące przyznawania stypendium dla cudzoziemców, zawarte w § 9 i 10 projektu rozporządzenia, zawierają analogiczne rozwiązania jak przepisy obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób nie będących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek. Projekt przewiduje, że cudzoziemcom, którzy korzystają z nauki w polskich publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych zakładach kształcenia nauczycieli i publicznych placówkach minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może przyznać stypendium do wysokości stanowiącej odpowiednio dwukrotność lub trzykrotność stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w przepisach rozporządzenia wydanego na podstawie art. 90k ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie stypendiów Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Dz.U. Nr 106, poz. 890). Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, stypendium Prezesa Rady Ministrów wynosi 258 zł miesięcznie.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji Narodowej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt prawny

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na niebędące obywatelami polskimi osoby podlegające obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki oraz na

obywateli polskich, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do zaopiniowania przez następujące związki zawodowe i partnerów społecznych:

- 1) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 4) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 5) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 6) Związek Miast Polskich;
- 7) Związek Powiatów Polskich;
- 8) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Unia Metropolii Polskich;
- 10) Unia Miasteczek Polskich;
- 11) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 13) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ);
- 14) Forum Związków Zawodowych;
- 15) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 16) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 17) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych;
- 18) Business Center Club - Związek Pracodawców;
- 19) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 20) Fundacja „Semper Polonia”;
- 21) Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie.

Ponadto projekt rozporządzenia do zaopiniowania otrzymują:

- 1) Rzecznik Praw Dziecka;
- 2) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 3) Rada Główna Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;

- 5) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 7) Kuratorzy Oświaty;
- 8) Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie;
- 9) Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie.

3. Wpływ projektu rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

W oparciu o informacje przekazane przez Kuratoria Oświaty w roku szkolnym 2008/2009 liczba uczniów podlegających obowiązkowi szkolnemu i nie znających języka polskiego lub znających go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki wniosła **2 307**. Dane z Kuratoriów Oświaty nie wskazują na występowanie w ostatnich latach wyraźnych tendencji do spadku albo wzrostu liczby dzieci uprawnionych do dodatkowych zajęć z języka polskiego i wyrównawczych. Większość z tych dzieci pochodzi z rodzin emigrantów, dla których pobyt w Polsce jest tymczasowy. Na ich pojawienie się w Polsce wpływa szereg czynników o charakterze politycznym, społecznym i gospodarczym. To sprawia, że dokładne oszacowanie liczby tych dzieci w roku 2010 jest niemożliwe. Dlatego dla potrzeb kalkulacji przyjęto, że w roku 2010 liczba ta pozostanie na tym samym poziomie co w roku szkolnym 2008/2009. Opracowując prognozę kosztów przyjęto następujące założenia:

- 1) W roku szkolnym 2009/2010 liczba uczniów podlegających obowiązkowi szkolnemu i nie znających języka polskiego lub znających go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki będzie wynosiła **2 307** (identyczna liczba uczniów co w roku 2008/2009). Wszyscy uczniowie, którym przysługuje dodatkowa nauka języka polskiego w pełni ją wykorzystają tzn. będą uczyć się przez cały rok.
- 2) Koszt godziny pracy nauczyciela stanowi 80 proc. kosztów godziny zajęć dla ucznia.
- 3) Dodatkowe zajęcia z języka polskiego oraz zajęcia wyrównawcze prowadzone są wyłącznie przez nauczycieli dyplomowanych (choćby wyznaczenie nauczyciela do prowadzenia zajęć leży w kompetencji

dyrektora szkoły, który może wyznaczyć także nauczycieli o innym stopniu awansu zawodowego).

- 4) Uczniowie, którym przysługują dodatkowe zajęcia uczą się w 6 osobowych oddziałach¹. Jest to sytuacja modelowa.
- 5) Prognoza skutków finansowych wprowadzenia rozporządzenia dla sektora finansów publicznych w roku 2010 obliczona została według następującego postępowania:

I. Obliczamy **średni koszt jednej godziny lekcyjnej prowadzonej przez nauczyciela dyplomowanego** jedynie przy uwzględnieniu jego płacy według następującego wzoru:

$$A/(B*C)$$

gdzie:

A – średni miesięczny koszt zatrudnienia nauczyciela dyplomowanego zgodnie z art. 30 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela od września 2009 roku, średnie miesięczne wynagrodzenie brutto nauczyciela dyplomowanego – **4 208 PLN** + dodatkowe koszty ponoszone przez pracodawcę 4 208 PLN * 0,1764 (17,64%) = **4950,29 PLN**,

B – **4,16** średnia liczba tygodni w miesiącu²

C – **18** liczba godzin pensum w grupie nauczycieli szkół podstawowych, ponadgimnazjalnych i gimnazjów³

Podstawiamy powyższe liczby do wzoru:

$$A/(B*C) = 4950,29 \text{ PLN}/(4,16*18) = 66,10$$

Zaokrąglając w dół uzyskujemy kwotę **66 PLN**.

¹ Dane zebrane w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) wskazują na dużą niejednorodność uczniów korzystających z dodatkowych bezpłatnych lekcji języka polskiego według jednostek samorządu terytorialnego. Przeważająca ilość JST prowadzi takie zajęcia dla jednego tylko ucznia. Z drugiej strony 14% JST prowadzi zajęcia dla 76% wszystkich uczniów korzystających z zajęć. Wielowariantowa analiza, przeprowadzona w oparciu o dane z SIO pozwala na uznanie, iż do oceny skutków finansowych wejścia rozporządzenia w życie należy przyjąć średnią ilość uczniów przypadających na jednego nauczyciela na poziomie 6. Ponadto przyjęto założenie, że przyszły rozkład uczniów według JST nie będzie odbiegał od rozkładu otrzymanego na podstawie danych zebranych w SIO.

² Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.).

³ Art. 42. ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.).

II. Obliczamy **pełny średni koszt jednej godziny lekcyjnej prowadzonej przez nauczyciela dyplomowanego (X)** przyjmując, że płaca nauczyciela stanowi 80 procent tego kosztu a pozostałe 20 procent to koszty administracyjne (utrzymanie budynku, płace dla pracowników szkoły nie będących nauczycielami) według następującego wzoru:

$$[A / (B * C)] / X = 80\% / 100\%$$

po przekształceniu:

$$X = [A / (B * C)] * 10 / 8$$

gdzie:

X – pełny średni koszt jednej godziny lekcyjnej prowadzonej przez nauczyciela dyplomowanego

Podstawiamy liczby do wzoru:

$$X = [A / (B * C)] * 10 / 8 = 66 * 10 / 8 = 82,5$$

Oznacza to że pełny koszt jednej godziny lekcyjnej to **82,50 PLN**

III. Obliczamy **planowany koszt wejścia w życie rozporządzenia (H)** dla sektora finansów publicznych – czyli koszt zajęć wyrównawczych i dodatkowych lekcji języka polskiego (budżety jednostek samorządu terytorialnego, organów prowadzących szkoły), który zostanie uwzględniony w części oświatowej subwencji ogólnej **w roku budżetowym 2010**, według następującego wzoru:

$$H = X * [(D / E) * (F * G)]$$

gdzie:

H – planowany koszt wejścia w życie rozporządzenia dla sektora finansów publicznych – czyli koszt zajęć wyrównawczych i dodatkowych lekcji języka polskiego (budżety jednostek samorządu terytorialnego, organów prowadzących szkoły), który zostanie uwzględniony w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym 2010.

D – **2 307** potencjalna liczba uczniów podlegających obowiązkowi szkolnemu i nie znających języka polskiego lub znających go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki w roku 2010.

E – 6 – potencjalna liczba uczniów w grupach w których będą odbywać się zajęcia (patrz pkt 3, lit. d OSR).

F – 20,8 maksymalna liczba dodatkowych godzin lekcyjnych w miesiącu do których uprawniony jest uczeń ($F=5^4 \cdot 4,16^5=20,8$).

G – 12 – liczba miesięcy w roku (choć uczniowie są uprawnieni do nauki tylko w czasie roku szkolnego, koszt zatrudnienia nauczyciela i utrzymania budynku szkoły organ prowadzący ponosi w skali 12 miesięcy),

Podstawiamy liczby do wzoru:

$$H = X \cdot [(D/E) \cdot (F \cdot G)]$$

$$H = 82,50 \cdot [(2\ 307/6) \cdot (20,8 \cdot 12)] = 82,50 \cdot (384,5 \cdot 249,6) = 82,50 \cdot 95971,2 = 7\ 917\ 624$$

Oznacza to, że planowany koszt wejścia w życie rozporządzenia dla sektora finansów publicznych – czyli koszt zajęć wyrównawczych i dodatkowych lekcji języka polskiego (budżety jednostek samorządu terytorialnego, organów prowadzących szkoły), który zostanie uwzględniony w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym 2010 wynosi około 7 917 624 PLN

Kalkulacja kosztów wejścia w życie rozporządzenia stworzona została w oparciu o dostępne obecnie przesłanki. Należy wziąć pod uwagę możliwość, zaistnienia okoliczności, które sprawią, że średnia liczebność grupy uczniów przypadająca na jednego nauczyciela i liczba uczniów którzy zdecydują się korzystać z dodatkowej nauki języka polskiego i zajęć wyrównawczych może być zarówno większa jak i mniejsza co oznacza, że koszt wejścia w życie rozporządzenia może być odpowiednio wyższy lub niższy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz na sytuację i rozwój regionalny

⁴ Patrz § 6 projektu rozporządzenia.

⁵ Patrz wartość B.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz na sytuację i rozwój regionalny.